

Svensk arbetsmarknad förstärker traditionella könsmönster

Sveriges könssegregerade arbetsmarknad förstärker traditionella könsmönster och leder till ohälsa bland kvinnor, enligt en ny forskarrapport. Men det finns vägar till mer jämställda och hälsosamma arbetsplatser.

Efter Finland har Sverige Västeuropas mest segregerade arbetsmarknad. Och det är föreställningar om mäns och kvinnors skillnader som lett till detta. Det framgår av en ny [kunskapsöversikt om arbetsmiljö och genus beställd av Arbetsmiljöverket, Under Luppen](#).

Rapporten tar upp att det finns föreställningar om att kvinnor är bräckligare än män. Men forskningen visar att skillnaderna i fysisk uthållighet mellan män och kvinnor av samma kroppstorlek har minskat under de senaste decennierna. Den felaktiga föreställningen har lett till att många kvinnor arbetat med uppgifter skilda från männens, och ofta på deltid.

– Det har varit negativt för kvinnor och försvagat deras koppling till arbetsmarknaden, säger Annika Vänje vid Kungliga Tekniska Högskolan, som är författare till rapporten.

Bilden att kvinnor är födda med bättre förmåga till omvårdnad än männen, har bidragit till att vård- och omsorgssektorn dominerats av kvinnor. Men dessa yrken har visat sig vara fysiskt slitsamma. Många kvinnor lider av rygg- och nackbesvär som en följd av belastningsskador och stressig arbetsmiljö. Dessutom är exempelvis vårddyren oftast känslomässigt uttömmande.

I rapporten framgår det att på arbetsplatser där män finns har deras perspektiv och arbetssätt fått vara normen. Kvinnor saknar ofta möjligheten att påverka sin arbetssituation. Dessutom finns färre kvinnor ju högre upp i organisationen man kommer. Det finns flera orsaker till det, bland annat mäns tillgång till betydelsefulla, informella nätverk.

Rapporten ger svar på vad det finns att vinna på jämställda arbetsplatser, bland annat:

- De minskar risken för trakasserier och konflikter
- De bidrar till kreativitet och lönsamhet

Några tillvägagångssätt för mer jämställda arbetsplatser som Vänje visar är att identifiera könsfördelningen och kraven i arbetet bland olika yrkesgrupper, egenkontroll och socialt stöd samt att undersöka könsfördelningen där formella beslut tas, vilka arbetsuppgifter kvinnor och män utför och vilka organisatoriska nivåer kvinnor och män befinner sig på.

– Denna samlade kunskap ger Arbetsmiljöverket ett tydligare genusperspektiv. Då kan vi stötta arbetsgivarna så att de kan skapa bättre arbetsmiljö för både kvinnor och män, säger Ingrid Gidlund, samordnare för regeringsuppdraget Kvinnors arbetsmiljö.

Kontakter:

Annika Vänje, fil. doktor, avdelningen för ergonomi, skolan för teknik och hälsa, KTH, 08-790 97 96

Ingrid Gidlund, uppdragssamordnare, Arbetsmiljöverket, 010-730 95 07